

Oredlighet i vetenskaplig verksamhet

Gäller från och med 2010-04-22

Anvisningen grundar sig på:

- Rektorsbeslut UF-212, Dnr V-2010-0249, Doss 10

Intern föreskrift och handlägningsordning för ärenden avseende misstanke om oredlighet i forskning, konstnärligt utvecklingsarbete eller annat utvecklingsarbete.

I 1 kap. 3 a § högskolelagen (1992:1434) stadgas att högskolorna i sin verksamhet ska värna om vetenskapens trovärdighet och god forskningssed och enligt 1 kap. 16 § högskoleförordningen (1993:100) åligger det en högskola som genom anmälan eller på annat sätt får kännedom om en misstanke om oredlighet i forskning, konstnärligt utvecklingsarbete eller annat utvecklingsarbete att utreda misstankarna. Av nämnda bestämmelse i högskoleförordningen framgår vidare att högskolan under utredningen får hämta in yttrande från expertgruppen för oredlighet i forskning hos Centrala etikprövningsnämnden. Om den person som väckt frågan om misstanke om oredlighet eller den person som misstanken riktas mot så begär åligger det högskolan att inhämta sådant yttrande om detta enligt högskolans bedömning inte är uppenbart obehövligt.

Vetenskaplig verksamhet och vetenskaplig oredlighet

I denna handlägningsordning inbegrips i vetenskaplig verksamhet forskning, konstnärligt utvecklingsarbete och annat utvecklingsarbete vid universitetet och med vetenskaplig oredlighet avses att någon i sin vetenskapliga verksamhet medvetet gör avsteg från vetenskapliga krav eller medvetet bryter mot allmänt accepterade etiska normer.

Det senare innebär att åtgärder mot vetenskaplig oredlighet kan vidtas vid

- medveten fabrikation, förvanskning eller undertryckande av grundmaterial,
- medveten framställning och presentation av falska resultat,
- medveten presentation av annans resultat som sitt eget, plagiering och oberättigat hävdande av författarskap,
- medveten osaklig eller missvisande presentation av resultat samt undertryckande av forskningsresultat,
- underlåtenhet att följa bestämmelser eller vedertagna rekommendationer om inhämtande av tillstånd från berörda myndigheter eller
- medvetet avsteg från god vetenskaplig sed.

Beslutsinstans

Rektor beslutar i ärenden om misstanke om vetenskaplig oredlighet.

Rektor har att efter en inledande beredning av ärende avseende misstanke om vetenskaplig oredlighet fatta beslut om ärendet för närmare utredning ska överlämnas till ett särskilt inrättat råd för utredning av ärenden om misstanke om vetenskaplig oredlighet eller ska lämnas utan vidare åtgärd.

I de fall ärende har överlämnats till rådet för utredning av ärenden om misstanke om vetenskaplig oredlighet har rektor att, med resultatet från utredningen som grund, besluta om vilka åtgärder som ska vidtas. Åtgärder som kan aktualiseras är t.ex. inledande av disciplinärt förfarande, inledande av förfarande om skiljande från anställning, överlämnande till polis- och åklagarmyndighet vid brottsmisstanke eller att lämna ärendet utan vidare åtgärd.

Rektors beslut kan inte överklagas.

Initiering av ärende och anmälningsskyldighet

Ett ärende om misstanke om vetenskaplig oredlighet kan initieras genom en till universitet ställd skriftlig anmälan eller som ett initiativärende inom universitetet.

Anmälningsskyldighet

Av KTH:s organisation och beslutsstruktur följer att skolchef har ett ansvar för att verksamheten inom skolans verksamhetsområde genomförs i enlighet med gällande författningar, interna generella föreskrifter policys m.m. Under skolchefen har avdelningschef/prefekt motsvarande ansvar för den verksamhet som bedrivs under dennes ledning.

Att upprätthålla hög kvalitet i den vetenskapliga verksamheten vid KTH är av betydelse för att bibehålla och stärka KTH:s goda renommé som forsknings- och utbildningsinstitution. Mot denna bakgrund åligger det skolchef respektive avdelningschef/prefekt som får kännedom om att misstanke om oredlighet i vetenskaplig verksamhet föreligger inom verksamhetsområdet att skriftligen anmäla detta till rektor.

Fakultetsnämnden vid KTH har ansvar för den övergripande kvalitetsutvecklingen och kvalitetsupp-följningen av KTH:s verksamhet. Detta kvalitetsansvar inriktas bl.a. på relevans och kvalitet i forskningsresultat och forskningsutveckling vid KTH. För det fall fakultetsnämnden får kännedom om att misstanke om oredlighet i vetenskaplig verksamhet vid KTH föreligger åligger det dekanus att skriftligen anmäla detta till rektor.

Anmälan om misstänkt vetenskaplig oredlighet

Av en anmälan om misstanke om vetenskaplig oredlighet bör framgå följande:

uppgift om vilken vetenskaplig verksamhet som anmälan avser,
vad den misstänkta vetenskapliga oredligheten består i,
när den misstänkta oredligheten har skett och
uppgift som stödjer att den misstänkta oredligheten har skett inom ramen för universitetets verksamhet samt
anmälares namn och kontaktuppgifter.

Handläggning av anmälan om misstanke om vetenskaplig oredlighet

Inkommen anmälan handläggs av en vid KTH anställd jurist med förvaltningsinriktning. Juristen svarar för en inledande beredning av ärendet som syftar till att få fram de fakta som krävs för rektors ställningstagande till frågan om sådan grund för misstanke om vetenskaplig oredlighet föreligger att ärendet ska överlämnas till rådet eller om ärendet ska lämnas utan vidare åtgärd.

Juristen ska skyndsamt anmoda den anmälde att skriftligen yttra sig över anmälan och inhämta det underlag och den övriga information som krävs för rektors ställningstagande till ärendets fortsatta handläggning.

Rådet för utredning av ärenden om misstänkt vetenskaplig oredlighet

Rådet har att utreda de ärenden avseende misstanke om vetenskaplig oredlighet rektor överlämnar till rådet och i skriftligt yttrande redovisa sin bedömning i sakfrågan och ange skälen för denna.

Rådets utlåtande kan inte överklagas.

Rådets sammansättning och utseende av ledamöter och ordförande

Ledamöterna i rådet utses av rektor för den period rektors eget förordnande löper. Rektor ska vid utseende av ledamöter beakta jämställdhetsaspekten.

Rådet består av tre ledamöter, varav en är rådets ordförande. En av ledamöterna ska vara anställd vid berört verksamhetsområde och utses av rektor i varje enskilt ärende.

Den som utses till ledamot ska ha lång erfarenhet i ledande ställning av självständig forskning och vara anställd vid universitetet. Upphör ledamots anställning vid universitetet eller om ledamot får uppdrag som skolchef, avdelningschef/prefekt eller dekanus eller avgår av annat skäl ska rektor utse ny ledamot.

Till rådets förfogande i utredningen finns det en vid KTH anställd jurist med förvaltningsinriktning som biträder ordföranden.

Rådets utredning av ärenden

Ärenden som överlämnats till rådet ska behandlas skyndsamt.

Om rådet finner att ärendet avser omständigheter som ligger utanför rådets uppdrag ska ärendet återlämnas till rektor

Rådet ska under sin utredning höra berörda parter och i övrigt inhämta den ytterligare information som behövs för ställningstagande i sakfrågan. Representant/er för den anmälda verksamheten ska alltid ges möjlighet att skriftligt yttra sig över anmälan.

Rådet får anlita särskild sakkunnig inom universitetet eller extern sakkunnig. Om rådet finner det lämpligt får sakkunnig närvara och yttra sig vid rådets sammanträde. Sakkunnig får inte delta i rådets överläggning och beslut.

Rådet får inhämta synpunkter från verksamhetsföreträdare (t.ex. skolchef, avdelningschef). Vidare får rådet ge andra berörda tillfälle att framföra synpunkter.

Rådet får under utredningen inhämta yttrande från expertgruppen för oredlighet i forskning hos Centrala etikprövningsnämnden. Rådet ska omgående inhämta sådant yttrande om anmälaren eller den anmälde så begär. Yttrande behöver dock inte hämtas in om rådet bedömer det som uppenbart obehövt.

Om rådet finner att så behövs kan anmälaren, den anmälde och representant/er för den anmälda verksamheten kallas till sammanträde. Även annan person som rådet bedömer bör närvara kan kallas.

Juristen har närvaro- och yttranderätt vid rådets sammanträden.

Representant för den anmälda verksamheten, anmälaren och den anmälda har rätt att närvara vid sammanträde då anmälan behandlas om de så önskar. Om så sker ska den andra parten underrättas om detta och erbjudas att närvara.

Vid sammanträdet ska anmälaren, den anmälda och representanter för verksamheten, för det fall de är närvarande, beredas tillfälle att muntligen kort utveckla sina ståndpunkter och svara på eventuella frågor.

Härefter ska rådet hålla enskild överläggning.

Protokoll ska föras vid sammanträde. Av detta ska framgå datum och tid för sammanträdet, närvarande och i vilken egenskap de närvarar, de beslut som fattas och besked om tidpunkt för utlåtande. Protokoll justeras av ordföranden.

Rådet är beslutfört när alla ledamöter är närvarande. Som rådets beslut gäller den mening som de flesta är eniga om.

Rådets utlåtande till rektor

Rådets utredning av ett ärende ska utmynna i ett skriftligt och motiverat utlåtande till rektor.

Ledamot vars ställningstagande avviker från flertalets ska skriftligt motivera sitt ställningstagande.

Av rådets utlåtande skall tydligt framgå om påstådd vetenskaplig oredlighet har ägt rum eller inte. Konstateras att vetenskaplig oredlighet ägt rum skall även framgå hur allvarlig förseelsen är.

Rådet ska snarast meddela rektor sitt utlåtande varvid rektor beslutar om vidare åtgärder.

Kostnader för extern sakkunnig liksom övriga kostnader för rådets verksamhet budgeteras inom Funktionen för förvaltningsjuridik.
